

Mod et nyt opbrud

Forskrækkelsen over den nye amerikanske præsident vil ingen ende tage. Senest er *Politiken* gået i noget nær panik over, at ”Trumps favorit” til posten som USA’s EU-ambassadør har sammenlignet EU med Sovjetunionen og pralet med, at han var ”med til tvinge Sovjetunionen i knæ” og nu vil gøre det samme med EU. Og i samme ”internationale analyse” ser Michael Jarlner et mønster i, at Trump har kaldt EU ”et instrument for Tyskland”, der havde til formål at presse USA i handelsspørgsmål.

De to udtalelser passer i hvert fald ind i et mønster, der har været tydeligt i nogle år, men hidtil har ligget latent, så at sige under gulvtæppet, mere end det har været åbent udtalt. Det er det så blevet nu: USA ser EU som en fjende, en trussel mod USA’s verdensherredømme. Det var også forudsigeligt; for det har længe været en grundlæggende (og helt officiel) doktrin i amerikansk udenrigspolitik, at ingen anden magt må have lov til at vokse til en trussel mod USA’s verdensherredømme.

At EU er ”et instrument for Tyskland” er i hvert fald rigtigt nok. Det var den tyske finanskapitals ekspansionsbehov, der kaldte på Hitlers Neuropa. Da forsøget på at samle Europa under den tyske kapitals lederskab med militære midler endte i det katastrofale nederlag, det gjorde, måtte en anden vej findes; for behovet var der stadig. Det nye svar blev Kul- og Ståunionen, EF og senere EU: Andre midler, det samme mål.

Oprettelsen af EF med den ”stadig snævrere union” som mål blev til at begynde med støttet af USA, som klart så, at hvis man ville bekæmpe Sovjetunionen og det socialistiske Europa, måtte Vesteuropa repræsentere et samlet og moderne alternativ, ikke en flok indbyrdes stridende kolonimagter, der skinsygt vogtede over hver sit imperium og to gange på et halvt århundrede havde kastet ikke blot Europa, men hele verden, ud i krig. Det var præcis det, Europas folk havde gjort oprør mod.

Operationen lykkedes. EF blev til EU og til den ”stadig snævrere union”. Succesen lokkede Østeuropas folk, og socialismen blev ”rullet tilbage”, som man udtrykte det dengang. Europa fik sin kontrarevolution – med store omkostninger både for velfærden og for freden.

Truslen mod USA’s verdensherredømme var afværget – og det var den så ikke alligevel. For EU var blevet for stort og havde fået ambitioner, der rakte videre end til at være et redskab for USA. Truslen mod verdensherredømmet kom nu ikke længere fra Sovjetunionen, men fra EU – fra Tyskland og den tyske finanskapital.

Og samtidig – ironisk nok, kan man sige, men også logisk nok – er EU begyndt at gå i opløsning. Det bliver tydeligere og tydeligere, at finanskapitalens Europa ikke er og aldrig bliver folkenes Europa. Derfor gør folkene oprør mod det, som viste sig at være et fængsel og ikke den lovede frihed. Vi fik Brexit, og der kommer mere.

Globaliseringens æra er forbi, som en norsk blogger så præcist udtrykte det i et tillæg til *Arbejderen* i sidste uge. Et svækket USA står fjendtligt over for et EU i opløsning. Verden går mod et nyt opbrud.